

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande

Vicelantråd

Harry Jansson

Föredragande

Jurist

Camilla Hägglund-Palmqvist

Justerat

Omedelbart

.....

.....

Nr 15

Olycksutredningscentralens begäran om

utlåtande om utkast till

utredningsrapport L2022-01

Ambulanshelikopterolycka på Åland

12.2.2022.

ÅLR 2022/6991

59 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt avge utlåtande enligt bilaga 1.

Hänvisning
Begäran om utlåtande 30/5L/2022

Olycksutredningscentralen

Kontaktperson
Jurist Camilla Hägglund-Palmqvist

lausunnot@otkes.fi

Ärende

Utlåtande om utkast till utredningsrapporten L2022-01 Ambulanshelikopterolycka på Åland 12.2.2022

Ålands landskapsregering har beretts tillfälle att inkomma med ett utlåtande om olycksutredningscentralens utkast till utredningsrapport L2022-01 Ambulanshelikopterolycka på Åland 12.02.2022.

Enligt 18 § 6 p. Självstyrelselagen för Åland (1149/1991) tillhör brand- och räddningsväsendet landskapets lagstiftningsbehörighet. Åland har en egen räddningslag (2006:106).

Enligt 6 § lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser (FFS 2011/525) kan en säkerhetsutredning genomföras när det gäller olyckor som har inträffat i Finland. Av förarbetena till lagen RP 204/2010 framgår gällande territoriell behörighet i § 6 att "Lagens tillämpning på Åland bestäms enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991, självstyrelselagen). Lagen tillämpas inte inom de lagstiftningsområden där behörigheten enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland hör till landskapet Åland. Så är fallet t.ex. beträffande brand- och räddningsväsendet (18 § 6 punkten i självstyrelselagen). Å andra sidan ska den föreslagna lagen dock tillämpas när lagstiftningsbehörigheten enligt självstyrelselagen hör till riket, så som är fallet beträffande handelssjöfart och luftfart (27 § 13 och 14 punkten i självstyrelselagen). Vilken befogenhet Olycksutredningscentralen har på Åland bestäms enligt prövning i det enskilda fallet. I utredning av olyckor och tillbud på Åland bör centralen i praktiken samarbeta med de lokala myndigheterna. I frågor som inte omfattas av behörigheten kan det i vissa fall finnas behov att ge handräckning på det sätt som avses i 31 § i självstyrelselagen för Åland."

Landskapsregeringen konstaterar således att olycksutredningscentralen inte är behörig myndighet att granska de åländska räddningsmyndigheterna eller Ålands landskapsregering med hänvisning till självstyrelselagens behörighetsfördelning.

Ålands landskapsregering har den 1 december 2022 översänt ett e-postmeddelande till olyckscentralen med följande innehåll:

"Landskapsregeringen har i hörandet och även i samtal uppgett att Olycksutredningscentralen inte automatiskt är behöriga att utreda det åländska räddningsväsendet utan en begäran från landskapsregeringen. Ålands landskapsregeringen begär därför, med stöd av 31 § självstyrelselagen för Åland, att Olycksfallscentralen till de delar som rör åländsk lagstiftningsbehörighet och är adekvata för att utreda helikoptero olyckan i fråga bistår landskapsregeringen till denna del"

Landskapsregeringens begäran om handräckning från olycksutredningscentralen gäller således räddningsmyndigheterna och inte Ålands landskapsregering. Till den del rapporten gäller Ålands landskapsregering måste rapporten korrigeras för att inte olycksutredningscentralen ska göra en behörighetsöverskridning. Likaså är utredningen av organisationen av brand- och räddningsmyndigheterna en fråga som hör till landskapets behörighet och som inte omfattas av landskapets begäran om handräckning.

Enligt 62 § självstyrelselagen för Åland ska en meningsskiljaktighet angående en landskaps- eller en riksmyndighets behörighet att vidta en viss förvaltningsåtgärd avgöras av Ålandsdelegationen. Landskapsregeringen har för avsikt att föra behörighetsfrågan vidare till Ålandsdelegationen för avgörande ifall olycksutredningscentralen inte tar landskapsregeringens utlåtande i beaktande.

Vicelanträd

Harry Jansson

Jurist

Camilla Hägglund-Palmqvist

FÖR KÄNNEDOM

Landshövding Peter Lindbäck
Justitieministeriet
Inrikesministeriet